

Bilag 3.

Undervisningsminister F. J. Borgbjergs Tale i 2. Udvalg den 6. Oktober 1932.

Oversættelse.

Jeg vil gerne takke Hr. Rapportøren for den store Klarhed, hvormed han har fremstillet Karakteren af den økonomiske Krise, som Verden lider under, og Følgerne af de Forholdsregler, ved hvilke Regeringerne under Indflydelse af de økonomiske Organisationer har forsøgt at bekæmpe denne Krise, som er uden Sidestykke i Historien.

Den ærede Rapportør har opregnet for os de talrige Restriktioner, ved hvilke de forskellige Stater har forsøgt at hindre andre Landes Varer i at overskride deres Grænser. Disse Forholdsregler har paa en skæbnesvanger Maade ført til en økonomisk Isolering, som for Øjeblikket truer hele vort økonomiske System.

Det er forstaaeligt, at de forskellige Stater ved Krisens Opstaaen kunde haabe til en vis Grad at kaste dens Følger over paa deres Naboer. Men disse Forsøg kunde naturligvis kun lykkes til en vis Tid. Naboerne saa sig nødsaget til at forsvare sig ved samme Midler. Naar et Land ikke kan sælge, er det nødt til at ophøre med at købe, og hvis de Handlende ikke straks gør sig dette klart, er Regeringen tvunget til at indføre Restriktioner, svarende til andre Landes. I Løbet af de sidste Aar er denne Udvikling blevet mere og mere klart betonet; ganske vist har Staterne naaet deres væsentlige Maal ved at formindske deres Indførsel, men de har

derved samtidig formindsket deres Udførsel i samme Forhold.

De uheldige Følger af denne Udvikling er iøjnefaldende: den internationale Handel er reduceret til 40 pCt., de Arbejdsløses Antal beløber sig til Millioner, Staternes Indtægter gaar stærkt ned til Trods for de forøgede Skatter; et Produktions- og Transportmateriale, der kan tilvejebringe alle de Varer, som Befolkningerne maatte ønske, er mere eller mindre sat ud af Funktion.

Det er muligt, at Staterne og især Stormagterne paa denne Maade kan realisere en national Økonomi, der i vid Udstrækning er uafhængig af andre Landes Økonomi, men det vil øjensynlig ikke kunne gøres uden enorme Tab for alle Lande, uden at give Afkald paa at virkeliggøre Nationaløkonomernes Ideal — nemlig at Varerne skal frembringes paa det Sted, hvor de naturlige Betingelser og Befolkningens Hjælpe midler tillader en Produktion til laveste Pris — uden at omdanne hver Stats Erhvervsliv paa en Maade, som vil medføre store Omvæltninger i det sociale Liv, og uden at Samkvemmet mellem Landene føres tilbage til tidligere Tiders Tilstande, hvor vor Tids tekniske Transportmidler ikke eksisterede.

Det er muligt, at alt dette kan gennemføres, men Ofrene vil være enorme; Leve-